

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки, права та управління бізнесом

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

за магістерською програмою професійного спрямування

«Економіка, планування та управління бізнесом»

на тему: «Економічне обґрунтування диверсифікації діяльності підприємства ТОВ

«Ал-Пластик»

Виконавець:

студентка ФЕУП

Мізіна Анжеліка Олегівна _____

Науковий керівник:

к.е.н.

Клевцевич Наталія Анатоліївна _____

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. В сучасному світі, майже кожен, вже не може собі уявити життя без користування пластиковим посудом для їжі, адже ми використовуємо її кожного дня: беремо з собою на роботу, зберігаємо продукти у холодильнику, щоби вони не зіпсувалися, іноді навіть використовуємо її, як органайзери для господарських потреб. Складно собі уявити будь-яку господарку без єдиного пластикового контейнеру вдома, бо сьогодні процес пакування продуктів харчування без використання матеріалів із пластику просто неможливий. Споживач давно звик до такої упаковки, що не дивно - вона легка, зручна та безпечна.

Дані дослідницької компанії Intesco Research Group говорять про те, що попит на пластикову тару щорічно зростає - вона практична, коштує недорого і дозволяє зберегти споживчі властивості товару.

Розвиток ринку тари із пластику в Україні має досить позитивну динаміку. Щорічно показники росту ринку пластикової упаковки збільшуються в середньому на 5-10%. Очевидно, що пластикова тара поступово витісняє традиційну, картонну та скляну, і це особливо помітно на прикладі упаковки для найбільш вживаних продуктів харчування.

Пластик займає більше третини ринку тари, лише трохи поступаючись упаковкам з паперу та картону. Конкурентне середовище з кожним роком зростає за рахунок виходу на ринок нових виробників і збільшення попиту на пластикову упаковку, не враховуючи, що окрім вітчизняних виробників, на ринок завозиться імпортна продукція з Польщі, Італії, Нідерландів, Франції, Росії і т.д.

Мета роботи є дослідження теоретичних положень та здійснення розрахунків щодо обґрунтування доцільності диверсифікації продукції ТОВ «Ал-Пластик».

Були проведені дослідження з визначення сутності сфер діяльності підприємства для забезпечення довгострокової ефективності його функціонування на ринку, забезпечення його розвитку на основі підвищення стійкості, ефективності діяльності, використання наявних стратегічних можливостей та укріплення конкурентних переваг.

Завдання дослідження:

- охарактеризувати бізнес-ідею з диверсифікації продукції на підприємстві;
- дослідити основні умови диверсифікації;
- обґрунтувати вибір виду диверсифікації на підприємстві;
- оцінити ситуацію на конкурентному ринку, а саме – виготовлення господарської та харчової тари;
- сформулювати витрати на диверсифікацію;
- розрахувати критерії ефективності розробленого проекту;
- проаналізувати можливі ризики, пов'язані з його функціонуванням та надати рекомендації щодо їх уникнення чи мінімізації.

Об'єкт дослідження - процес диверсифікації у ТОВ «Ал-Пластик».

Предмет дослідження є горизонтальна диверсифікація продукції підприємства.

Методи дослідження

З метою вирішення завдань дослідження було використано комплекс методів дослідження:

- 1) економіко-статистичний аналіз: аналіз таблиць;
- 2) маркетинговий, що представляє собою SWOT-аналіз;
- 3) порівняльний метод – при дослідженні сучасних підходів до диверсифікації підприємства та управління його економічним розвитком;
- 4) розрахунково-аналітичний та структурно-динамічний методи – при визначенні проблем, тенденцій і перспектив розвитку досліджуваного підприємства;
- 5) метод експертних оцінок – при визначенні основних характеристик зовнішнього середовища нового підприємства.

Інформаційною базою являються законодавчі та нормативно-правові акти, що регулюють зазначену сферу, матеріали наукових конференцій та періодичних видань та матеріали, що були надані під час проходження практики у ТОВ «Ал-Пластик».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел (50 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 96 сторінок. Основний зміст викладено на 88 сторінках. Робота містить 31 таблицю, 6 рисунків.

Публікації. За результатами проведеного дослідження були опубліковані тези на тему «Сутність та чинники диверсифікації виробництва на підприємстві» матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет конференції «Розвиток економіки та планування бізнесу в сучасних умовах: проблеми та шляхи вирішення», 14-15 вересня 2017 року, м. Одеса.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«Теоретичні аспекти диверсифікації підприємства»** розглянуто сутність диверсифікації підприємства, види диверсифікації, фактори, які обумовлюють вибір відповідної стратегії диверсифікації підприємства.

У другому розділі **«Дослідження внутрішнього та зовнішнього середовища функціонування мережі ТОВ «Ал-Пластик»»** проаналізовано загальну характеристику галузі з виготовлення харчової та господарської тари з пластмас, здійснена фінансова-економічна оцінка діяльності підприємства ТОВ «Ал-Пластик»

У третьому розділі **«Економічне обґрунтування диверсифікації діяльності ТОВ «Ал-Пластик»»** запропоновано розширення товарного асортименту, проведено оцінку ризиків та запропоновано шляхи щодо їх мінімізації.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Стратегія диференціації ринку представляє собою конкурентну стратегію, спрямовану на формування нових потреб споживачів у нових товарах підприємства

шляхом цілеспрямованих маркетингових заходів, особливо рекламних, зі створення певного іміджу товару.

2. Стратегічними цілями диверсифікації являються: впровадження в галузі і ринках з високими перспективами довгострокового зростання і рентабельності; оптимізація співвідношення між внутрішніми і зовнішніми доходами за рахунок виходу на міжнародний ринок; збалансування високоризикових капіталомістких виробничих операцій і менш ризикових операцій у сфері послуг; встановлення балансу між високоризиковими наукомісткими виробництвами і менш ризиковим промисловим виробництвом у традиційних галузях; збалансування в асортименті товарів і послуг з різною циклічністю попиту.

3. Важливість диверсифікованого розвитку підприємств зумовлена вичерпністю внутрішніх джерел зростання ефективності виробництва в основних сферах бізнесу або навпаки збільшенням власного капіталу. Тому, диверсифікацію слід розглядати не тільки як засіб запобігання кризовому становищу підприємства, а й як стратегію його подальшого процвітаючого розвитку.

4. Розвиток ринку тари із пластику в Україні має досить позитивну динаміку. Щорічно показники росту ринку пластикової упаковки збільшуються в середньому на 5-10%. Очевидно, що пластикова тара поступово витісняє традиційну, картонну та скляну, і це особливо помітно на прикладі упаковки для найбільш вживаних продуктів харчування.

5. Згідно з SWOT- аналізу ТОВ «Ал-Пластик», ми можемо зробити висновок, що багаторічний досвід з виготовлення пластикової тари для їжі, налагоджене постачання, як сировини, для виготовлення продукції, так і постачання готової продукції до покупців, наявність власних виробничих потужностей та висока якість продукції – грають досить високу роль та допомагають підприємству бути конкурентоздатним на ринку.

6. У 2016 році, в порівнянні з 2014 роком, чистий дохід від реалізації продукції виріс більше, ніж у 2 рази, інші операційні доходи збільшились більше, ніж у 30 разів, а от собівартість реалізованої продукції збільшилась всього на 42%, інші операційні витрати збільшились майже у 3 рази. Також, рентабельність діяльності ТОВ «Ал-Пластик» показує досить стійкі та високі показники.

7. Для ТОВ «Ал-Пластик» було обрано стратегію горизонтальної диверсифікації, так як за останні роки, основною продукцією підприємства стала саме харчова тара (господарська тара у вигляді горщиків, ванночок і т.д. вже набагато менше виробляється товариством, у порівнянні з попередніми роками – усього 5% від загальної продукції).

8. Сукупні стартові витрати на горизонтальну диверсифікацію ТОВ «Ал-Пластик» складатимуть 582 640 грн на рік.

9. Методи компенсації ризиків пов'язані зі створенням механізму попередження загрози. Для їх ефективного використання необхідно використання стратегічного планування діяльності, прогнозування зовнішнього середовища (прогнозування поведінки партнерів, споживачів, конкурентів), моніторинг соціально-економічного та нормативно-правового середовища, створення системи резервів в середині підприємства – запаси сировини, матеріалів, резервні грошові фонди, розробка ресурсів підприємства у разі виникнення кризових обставин.

10. Для розширення товарного асортименту підприємства необхідний стартовий капітал у розмірі 2 318 640 грн.

11. За результатами розрахунків середня норма рентабельності проекту з горизонтальної диверсифікації ТОВ «Ал-Пластик» склала 86,25%, чиста приведений дохід становить 1 299 877 грн, що свідчить про те, що проект є доцільним та ефективним, згідно з критерієм ефективності $NPV > 0$. Термін окупності дорівнює 14 місяців, а дисконтований період окупності, при відсотку дисконтування у розмірі 29% (розмір ставки дисконтування обумовлений ризикованістю проекту та інфляцією) визначений у розмірі 17 місяців, що означає можливість окупності проекту приблизно через півтора року. Індекс прибутковості інвестицій $PI = 1,82$, що також свідчить про те, що проект може бути реалізований і принесе додатковий дохід згідно з критерієм $PI > 1$. Внутрішня ставка доходності для нашого підприємства (IRR) становить 123,10%, що являється досить непоганим показником. Отримавши такі результати розрахунків бачимо, що інвестувати в кав'ярню доцільно і дане підприємство є досить прибутковим, та інвестиції не є ризикованими.

12. При розрахунку ступені впливу випадкових факторів на показники ефективності інвестицій проекту методом Монте-Карло, стійкість проекту дорівнює ста відсоткам, при кількості перерахунків проекту з випадковими значеннями зазначених факторів у розмірі 10 000.

13. Щоб мінімізувати ризики, ТОВ «Ал-Пластик» необхідно розподіляти відповідальність між учасниками проекту, орієнтуватись на різні соціальні групи споживачів та різні сегменти ринку, стратегічно планувати свою діяльність, займатись прогнозуванням зовнішнього середовища (поведінки партнерів, споживачів, конкурентів), створення системи резервів в середині підприємства – запаси сировини, матеріалів, резервні грошові фонди підприємства у разі виникнення кризових обставин.

АНОТАЦІЯ

Мізіна А.О., «Економічне обґрунтування диверсифікації діяльності підприємства ТОВ «Ал-Пластик»»,

кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності «076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за магістерською програмою «Економіка, планування та управління бізнесом»,
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2018 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – процес диверсифікації у ТОВ «Ал-Пластик».

У роботі розглядаються теоретичні аспекти горизонтальної диверсифікації продукції у ТОВ «Ал-Пластик».

Проаналізовано господарську діяльність ТОВ «Ал-Пластик»

Запропоновано розширити товарний асортимент, виготовленої товарної продукції ТОВ «Ал-Пластик»

Ключові слова: диверсифікація, горизонтальна диверсифікація, розширення товарного асортименту, ефективність проекту, термін окупності.

ANNOTATION

Mizina A. O., « The economic justification of diversification of activity LLC «Al-Plastic»»,
Qualifying work on obtaining a master's degree in the specialty 076 «Entrepreneurship, trade and stock-taking activities» under the master's program
under the program « Economics, Business Planning and Management »,
Odessa National Economic University
Odessa, 2018

Thesis consists of three chapters. Object of study – process of diversification of activity LLC «Al-Plastic».

Diploma thesis deals with theoretical aspects of horizontally diversified products from LLC "Al-Plastic".

The economic activity of LLC «Al-Plastik» was analyzed.

It is proposed to expand the range of products manufactured by LLC «Al-Plastik».

Key words: diversification, horizontal diversification, expansion of product range, project efficiency, payback period.